

شعر معاصر فرانسه زیر نظر محمد علی سپانلو

ایو بون فوا، فیلیپ ژاکوتہ، ژاک ردا، میشل دوگی، ...
ترجمہ نادر نادرپور، محمد علی سپانلو، مریم موسوی
مہشید نونہالی، دل آرا قہرمان و ...

فهرست

- یادآوری ۱۱
- ادموند ژابس ۱۳
- در باب تنهایی ۱۵
- ایو بون فوا ۲۱
- آسمار ۲۳
- نام راستین ۲۵
- در تمام شب ۲۶
- بی‌کمالی اوج است ۲۷
- پل آهنی ۲۸
- بی‌نظمی ۲۹
- روبر ساباتیه ۳۳
- فردا ۳۷
- قلب شعله‌ور ۳۹
- یاران گم شده ۴۱

۱۳۴	متر و نوم
۱۳۶	هرگز نخواهی کشت
۱۴۰	نثر
۱۴۲	کی چی
۱۴۳	برنار نوئل
۱۴۵	ناکجا
۱۴۶	پو آتیه
۱۴۸	نانت
۱۴۹	آنزه
۱۵۰	قطار سریع‌السیار
۱۵۱	ناکجا ۲
۱۵۳	هانری دولویی
۱۶۳	ماری کلر بانکار
۱۶۵	تبعید
۱۶۶	شاعر
۱۶۷	فن شعر
۱۶۹	اختر
۱۷۱	واژه‌ها
۱۷۲	پرنندگان، فرشتگان
۱۷۵	ژاک روبو
۱۷۷	پُل دِزار
۱۷۹	ساکره - کُرا!
۱۸۱	کجایی تو؟
۱۸۳	هانری مشونیک

۴۳	درها
۴۵	قربانی
۴۷	آندره دوبوشه
۴۹	کوه یخ
۵۱	آتش و درخشش
۵۳	شهاب
۵۴	شراب روز
۵۶	نزدیک آن چه روشنت می‌کند
۵۷	ژان پیر فی
۶۷	فیلیپ ژاکوته
۷۷	لوران گاسپار
۸۵	ژاک دوپن
۹۳	موريس رنيو
۹۹	۷۶ - I - ۷
۱۰۱	۷۶ - II - ۹
۱۰۳	۱۹۷۶ - II - ۱۰
۱۰۴	۱۹۷۶ - IV - ۱۲
۱۰۹	ژاک ردا
۱۱۱	زمین کتاب‌ها
۱۱۳	منع عبور و مرور
۱۱۴	وجب
۱۱۵	برخوانی
۱۲۹	میشل دوگی
۱۳۱	برگرفته از مجموعه شایعه

۲۵۳ ماری ایتین
۲۵۹ آلن لانس
۲۶۱ سیاه
۲۶۲ دسامبر
۲۶۳ فرانکفورت، لایپزیگ، (نوامبر ۱۹۹۰)
۲۶۵ دانوب، پایین دست رودخانه
۲۶۸ فیلیپ سوپو
۲۶۹ امید؟
۲۷۱ میشل گرانگو
۲۷۳ از پرچینی کوچک، شاید زیبا، تا افسوس‌ها (گزیده‌ها)
۲۷۵ میراث بندهای شعری دارد (گزیده‌ها)
۲۷۷ چشم‌اندازهای شوربختی هوا و آتش (گزیده‌ها)
۲۷۹ زنجیرهایی از کتاب در دریا (گزیده‌ها)
۲۸۰ سیب‌ها و مدّ (گزیده‌ها)
۲۸۳ کلود روایه ژورنو
۲۸۵ بندر صدا
۲۹۱ ایو مابن شنویر
۳۰۷ ژان ریستا
۳۱۳ کلود آدلن
۳۱۵ نقش‌های گل آگین و میوه‌ها
۳۱۶ فن شعری
۳۱۹ آندره ولتر
۳۲۱ هیچ و سرخ
۳۲۴ اصول عقل متعال
۳۲۶ خطاط خلأ

۱۹۳ پل لوئی رُسی
۱۹۵ خستگی من
۱۹۶ هر شب
۱۹۷ موزه
۱۹۸ صد هزار ساله‌ام من
۲۰۱ روشنایی تاریک
۲۰۳ آینه‌های من
۲۰۵ شب تار
۲۰۷ کدام من
۲۱۱ مطلوب
۲۱۲ کمترین چیز
۲۱۳ برنار وارگافتیگ
۲۱۹ لیونل ری
۲۲۱ ساختن
۲۲۳ تشرّف
۲۲۵ درختان، درختان من
۲۲۷ منظر زمان
۲۲۹ چهره‌ی دیگر
۲۳۱ تنهایی
۲۳۳ این همه کلام
۲۳۵ کلود استبان
۲۳۷ گزینه
۲۴۷ فرانک وُنا
۲۴۹ محله

استر تلرمن.....	۳۲۹
ژان میشل مولپوآ.....	۳۳۹
طعم روز.....	۳۴۱
زندگی مشترک.....	۳۴۶
بنوآ کونور.....	۳۵۱
ژان باتیست پارا.....	۳۶۱
مسیر مقدس.....	۳۶۳
سیرک.....	۳۶۴
افسانه‌ی لاک‌پشت.....	۳۶۵
زایمان ماجیوپولا یا تولد ویرژیل.....	۳۶۶
آن تالوز.....	۳۶۷
الیزابت.....	۳۶۹
الیزابت.....	۳۷۱
ارزیت.....	۳۷۳
الیزابت.....	۳۷۵
الیزابت، ۲.....	۳۷۷
والری روزو.....	۳۷۹

یادآوری

این کتاب حاصل دوستی میان شاعران است، دوستی میان فرهنگ‌های ایران و فرانسه. به نیت ارائه‌ی چشم‌اندازی از شعر معاصر فرانسوی به خوانندگان ایرانی، خواه به زبان فرانسوی آشنا باشند یا خیر، من و آلن لانس، مدیر خانه‌ی نویسندگان فرانسه، دست به کار تدوین گزینه‌ای از شعر معاصر آن کشور در فاصله‌ی نیمه‌ی قرن بیستم تا امروز شدیم.

حاصل کار، نمونه‌ی آثار سی و پنج شاعری است که در این مجموعه می‌بینیم. فهرست حاضر پس از چند رفت و برگشت میان تهران و پاریس به شکل نهایی درآمد، زیرا به علت مشکلاتی که در ترجمه و انتقال سبک، اندیشه و زبان برخی شاعران به فارسی وجود داشت، ناچار شدیم که شماری از نام‌آوران را کنار بگذاریم. معرفی‌های کوتاهی که در پیشانی آثار هر شاعر آمده به درخواست ما به قلم کلود آلن، شاعر و متخصص جریان‌های ادبی، تحریر شد (با این استثنا که مقدمه‌ی مربوط به لئونار گاسپار را ژان باتیست پارا نگاشته است) و با نظارت وی به قلم فریده روا نویسنده‌ی ایرانی مقیم فرانسه به فارسی برگشت. به عنوان سرپرست طرح، اهتمام من ایجاد نوعی هماهنگی بین کارهای دوازده مترجم بوده است، جز در مواردی که برخی از آنان ترجیح دادند در انتخاب متون و بازخوانی ترجمه‌ها با من مشورت کنند.

اینک حاصل این کوشش دسته‌جمعی، یعنی تدارک منظره‌ای گسترده از آفرینش‌ها و گرایش‌های گوناگون شاعران معاصر فرانسه، که به ویژه به جوانان، دانشجویان و شاعران همچون مرجعی یگانه و بی‌سابقه تقدیم می‌شود؛ شاید در چاپ‌های بعدی با افزودن شاعران دیگر مجموعه‌ی کامل‌تری عرضه کنیم. این گلچین به همت بخش همکاری‌ها و فعالیت‌های فرهنگی سفارت فرانسه در ایران، وزارت امور خارجه و خانه‌ی نویسندگان آن کشور شکل گرفته است. با تشکر از یاری‌های شاعران کلود استبان و ژان باتیست پارا طی اقامت‌شان در تهران، و نیز تشکر از آلن لانس برای مساعدت‌های مستمرش، دومینیک تراپی، سانتاسیمون پیتیری، مریم موسوی و دل‌آرا قهرمان در پدید آوردن این گلچین ادبی.

محمدعلی سپانلو

ادموند ژابِس

Edmond Jabès

۱۹۱۲-۱۹۹۱

آثار ادموند ژابِس در شعر معاصر نمونه‌ی بارزی است از گسستگی با سوررئالیسم، گسستگی از تفکری منجمد در مورد کتاب و گفتار در قلب معما. این آثار با من خانه‌ام را می‌سازم - حدیث نفس به شیوه‌ی چند صدایی - آغاز می‌شود و به کمک نیروی واژگانی‌اش ادامه می‌یابد.

کتاب *سؤالات* (۷۳-۱۹۶۳) در ۷ جلد با شیوه‌ای خشک و متین عمل نوشتن را زیر سؤال می‌برد. این کتاب همانند هجرتی طولانی است که فرجامش رودررویی با مرگ کتاب است، «مرگ دستگاه کلمه‌ساز». این کتاب اثری است که نفس مدرنیته را مورد پرسش قرار می‌دهد، همانند سفر پرماجرایی شفافیت و دوری. سفر پرخطر از ریشه گسستن‌ها که آغاز ماجرای بزرگ غیبت است، «انقلاب کویری». ژابِس فوران‌های تغزل را